

FAM. C. HEYNES

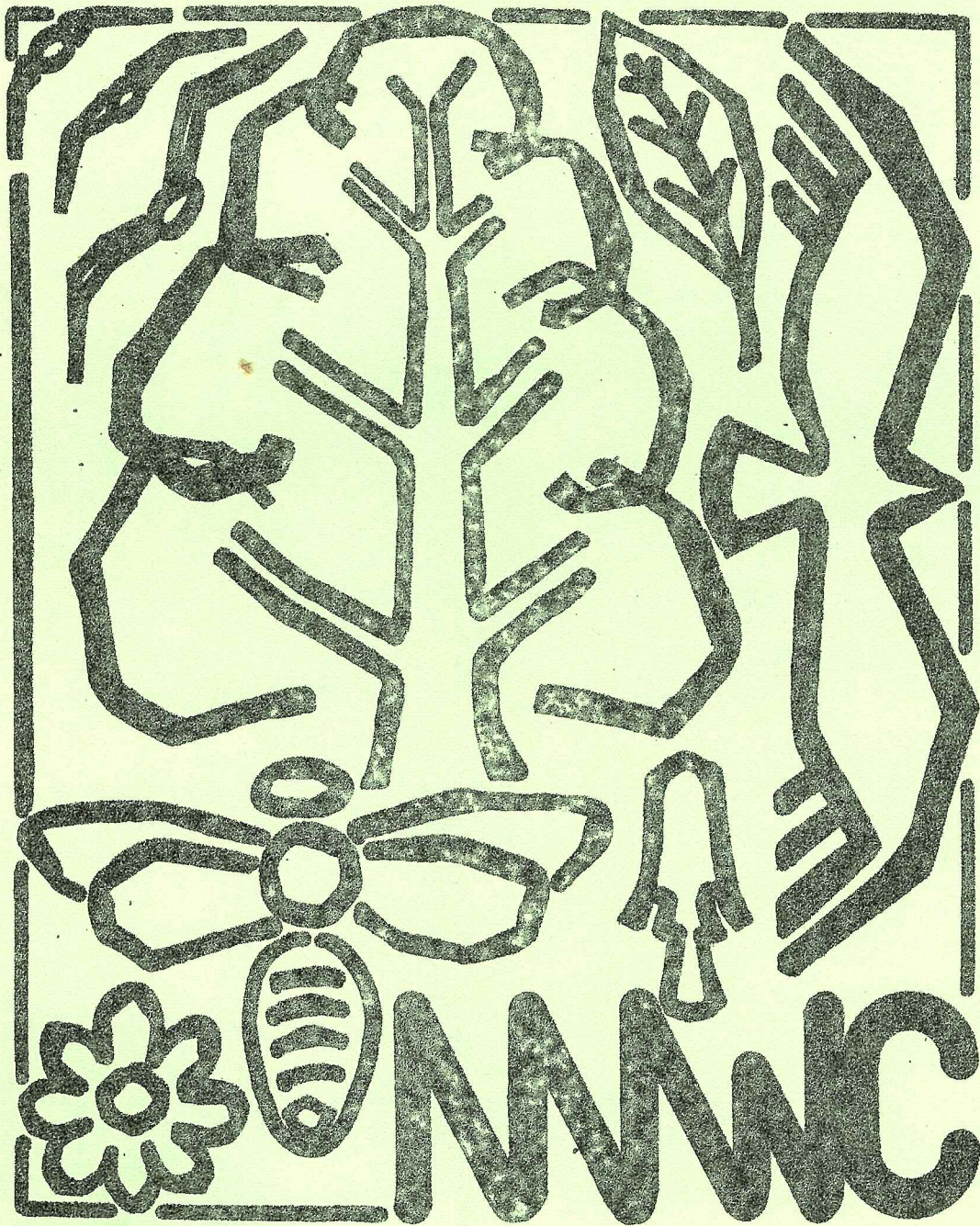
GOILBERDINGERSTR. 24

CULEMBORG

'hak-al'

7° jaargang nr. 6/7

„juni/juli 1981“

natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

Exkursie-programma

In verband met de vakanties zijn er zoals u kunt zien weinig geplande excursies. Mochten er onder u zijn die toch nog zin hebben in een of andere excursie, dan verzoeken wij u kontakt op te nemen met de bekende excursieleiders.

vrijdag 17 juli

Inventariseren in de Regulieren, planten.

Verzamelen 19.00 uur aan 't Jach.

Inlichtingen bij Han Jansen, tel.: 55 51

zaterdag 8 augustus

Inventariseren in de Regulieren, planten.

Verzamelen 14.00 uur aan 't Jach.

zaterdag 5 september

Slootjes-excursie naar de Regulieren o.l.v. Wim Kievit, tel.: 45 61

Verzamelen 14.00 uur aan 't Jach.

-X-X-X-X-X-X-X-X-X-

KOPY VOOR HET VOLGENDE
NUMMER INLEVEREN
VÒOR 23 AUGUSTUS

ZOMERKAMP

N.a.v. het stukje in de vorige Hak-al over een zomerkamp zijn verschillende suggesties voortgekomen. Dit waren o.a. Z. Limburg Terschelling, Ossenzijl en naar zee.

De eerste drie zijn echter niet in één dag te fietsen. De andere mogelijkheid, om naar zee te gaan, vind ik persoonlijk iets minder omdat het daar zomers erg druk is, maar misschien gaan we daar nog eens naar toe.

Uiteindelijk hebben we het volgende besloten.

Kamp:: Nieuwkoopse plassen

Datum: 15 aug-22 aug.

Accomodatie: tenten

Vervoer: fiets

De Nieuwkoopse plassen liggen 60 km van Culemborg af dus dit is makkelijk te fietsen. De plassen bestaan uit stroken land de zgn. legakkers met daar tussen water. De legakkers zijn begroeid met els of wilg of bestaan uit grasland. Het gebied is dus te vergelijken met de Weerribben.

Roeiboten zullen in dit gebied dan ook geen luxe zijn.

Het is nog niet zeker of dat het mogelijk is om in die omgeving te kamperen, maar we hopen van wel.

Zoals in ieder kamp zal ook hier weer centraal gekookt worden.

Het kamp zal ongeveer 40 gulden aan kosten.

Opgave is mogelijk van 1 tot 17 juli. 17 juli om 19.30 u is er een vergadering in het Nonnetje.

Opgavestroom inleveren bij Nico Middelkoop Kerkweg 29 Schoonrewoerd of bij Kars Veling Vivaldistraat 9 Culemborg

Voor inlichtingen bij Nico tel. 03454-1363

Opgavestroom

Opmerkingen:

Naam:

Adres:

Tel:

Leeftijd:

In het bezit van tent ja/nee

Hoeveel ruimte heb je over?

Kom je alle dagen ja/nee

Regulieren

Van de heer van de Bosch, beheerder van de Regulieren, brengen wij het vervelende bericht dat hij regelmatig mensen aantreft die buiten de paden in het gebied aanwezig zijn. Daarbij zijn ook mensen die lid zijn van de N.V.W.C.

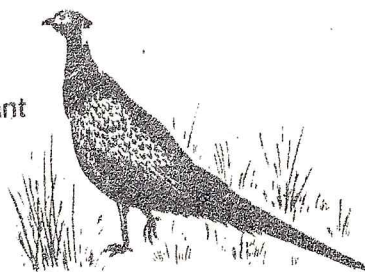
Het is zo dat voor inventarisatiedoelinden, vogels en planten, en voor het nestkastenwerk en ook excursies ontbeffingen zijn verleend om zich buiten de paden te begeven. Bovendien wordt er dan van te voren ^{weet} altijd contact opgenomen met de heer van de Bosch zodat hij dat er mensen van de N.V.W.C. aanwezig zijn in de Regulieren en wat ze aan het doen zijn. Tot nu toe verloopt dit prettig.

Maar als U privé de Regulieren bezoekt doet U dat ook privé, dus op de paden blijven is dan het motto wel of geen lid van de N.V.W.C. houdt u aan de regels in het belang van het gebied en van U eigen. Begroft U zich buiten de paden of doet andere ongeoorloofde dingen dan kent U in overtreding en loopt een gerede kans op een proces-verbaal.

En juist als lid van de N.V.W.C. dient U het goede voorbeeld te geven. Het prettige contact dat langzaam aan opgebouwd is met het Gelders Landschap en de heer van de Bosch zien wij niet graag verstoord en wij vragen U dan ook U medewerking.

Fazant

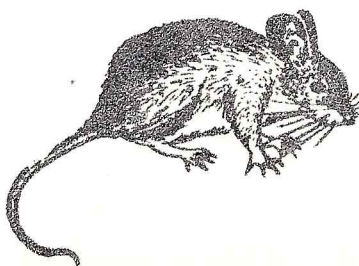

Padden

Momenteel vindt er nog steeds terugtrek plaats van padden en het aandeel van zeer kleine padden wordt steeds meer. DE laatste tijd worden er ook weer veel muisen in de emmers aange troffen en diverse soorten kevers, zelfs waterschorpioenen zijn al gevangen.

Het is dus nog steeds zaak om iedere dag te gaan controleren en de gegevens door te geven aan Harry v.d. Warenburg - Triosingel 27.

-----

de toenemende afkalving van de legakkers etc. neemt steeds grotere vormen aan.

De achteruitgang van het gebied als "natuurgebied" houdt gelijke tred met de toenemende recreatie.

Ik schat dat er t.o.v. drie jaar geleden misschien nog 30 á 40% van het aantal paren futen is, nog enkele visdiefpaartjes op een á twee legakkers, stukken minder rietzangers, over zeldzamere standvogels en bezoekers van het gebied als zwarte stern, wouwaapje en purperreiger maar ~~niet~~ te spreken. Rustig vogels kijken in een fraai gebied is er niet meer bij, 6 uur veevelen in een roeiboort is het geworden, voor volgend jaar zoeken we een ander gebied op als dat tenminste nog te vinden is.

Harry v.d. Warenburg

Oproep

Eind augustus vindt er in het centrum van Culemborg weer de jaarlijkse braderie plaats. Als alles naar wens verloopt zal de Natuur en Vogelwacht met een uitgebreide stand aanwezig zijn.

Gedeeltelijk zullen we algemene informatie over ons eigen en vele andere milieugroeperingen verstrekken en verkoop van materiaal van Vogelbescherming. Daarnaast zal een speciaal thema de aandacht krijgen - "nestkasten".

We dachten over torenvalken en bezenkasten aardig wat materiaal verzameld te hebben om er iets over te laten zien. Gelukkig beschikken we over panelen om het een en ander neer te hangen.

Komende twee maanden moet het een en ander vorm krijgen en zonder hulp lukt dat niet.

Wie mee wil helpen, de beschikking heeft over naar zijn/haar mening geschikt materiaal, een paar uur beschikbaar heeft tijdens de dag zelf gelieve contact op te nemen met een onderstaande personen-

Arie v.d. Ham - Ravelijnstraat 193 - Culemborg tel. 8645

Jan Rietvink - Ereprijs 39 - Culemborg tel. 6407

Harry v.d. Warenburg - Triosingel 27 - Culemborg . tel. 5095

Wij rekenen op ieders medewerking
om de N.V.W.C. goed te voorschijn
te laten komen

~~Journal~~

boot-2-excursie Kievitsbuurt-6 juni

Rond klokslag 6 was iedereen half slaperig aanwezig. We werden verrast door een val van Paul. Die helaas niet meer meekon. Deze gebeurtenis gaf enige vertraging.

Onderweg moest er ook nog een band geplakt worden. Toen dit ravel was opgelost gingen we met volle moed verder.

Na enige tijd fietsen was het doel al in zicht. Op de plaats van bestemming aangekomen bleek dat de excursieleiders ergens anders de boten hadden besteld. Gelukkig had de man nog enkele (gehavende) boten.

We gingen ieder een eigen kant op. Het gebied was achteruit gegaan dus de waarnemingen niet talrijk. Enkelen in onze boot waren zeer actief met hun kamera's. Overigens het vroege opstaan werd Harry noodlottig want hij droomde vaak weg.

Verscheidende volgde zijn voorbeeld.

We waren bijna terug of we kregen "ruzie" met twee duitse meisjes. Na even kiezen werd het een watergevecht waarbij zelfs een van de meisjes voor Senk-Jan in het water sprong, en vervolgens zijn gezicht met wreef.

We waren op de afgesproken tijd terug. Maar natuurlijk moesten we ± 1 uur op een andere boot wachten. Hun excuus was een gebroken peddel. Na een patatzaak b-gocht te hebben gingen we richting huis.

Lucy

Waargenomen o.a. - fuut	buiswaluw	grote larabiet
blauwe reiger	boerenwaluw	wilde oend
waterhoen	tersevalk	
meerkoet	rietzanger	
kuifeend	bosrietzanger	
visdief	rietgors	

Noot

Na drie achtereenvolgende jaren in de maanden mei/juni in de Kievitsbuurt te hebben rondgeroed en een steeds snellere verloochering van het gebied te hebben waargenomen het volgende -

Als men een "natuurgebied" als voorbeeld wil nemen dat door menselijke invloeden sterk achteruit gaat en wel haast als verloren beschouwd kan worden neem dan de Kievitsbuurt.

Het aantal plezierjachten, sportvissers, vakantiehuizen en "boten", kan nog privé (waar ongetwijfeld eens bouwsels en stellingen zullen verschijnen),

Braderie Culemborg en Paardenmarkt Beusichem

In augustus zal de N.V.W.C. vertegenwoordigd zijn met een uitgebreide stand op de jaarlijkse braderie, speciaal thema - nestkasten -. Een ieders medewerking wordt gevraagd, zie ook elders in de Hak-al.

De Paardenmarkt is inmiddels geweest en ook daar waren we vertegenwoordigd al was het met alleen maar met wat voorlichtingsmateriaal en verkoopmateriaal.

Excursies

Voor de tweede maal in een half jaar tijd heeft een excursieleider het er flink bij laten zitten door niet te komen - ditmaal was het om H.J.+K - Excursieleiders - als U onverhoopt niet in staat bent een excursie te leiden zorg dan voor vervanging lukt dat niet gelukt dan of toch zelf of zorg in ieder geval dat de deelnemers en deelnemers niet voor nop aan het Jaak op een excursieleider staan te wachten die niet komt opdagen of niet meer te bereiken is.

En bedenk ook nog even dat de "goede" naam van H geliefde club daarbij in het geding is.

Rondvraag

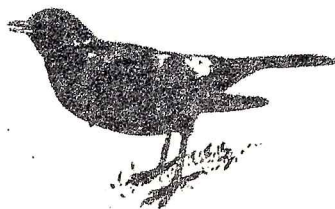
Eind juni verschijnt er een juni-juli Hakal. Eind augustus een augustus/september nummer.

DE bibliotheek wordt binnenkort uitgebreid, tot zijn vreugde kon Arie mededelen dat inmiddels het boek van de maand - "De wonderwereld van de insekten" - aanwezig is in de bib. De bib. is iedere dinsdagavond van zeven tot acht uur geopend.

Het Nonnetje krijgt een flinke opknapbeurt. Arie en Jan zullen met een volle gereedschapskist aan het werk gaan.

Jan gaat de aanschaf van een uitgebreide E.H.B.O. kist bekijken en zal daartoe voorlichtingsmaterieel van het Rode Kruis aanvragen

Sluiting

merci

Ingekomen stukken

- Stichting Schoon Rivierenland - Info over afvalscheiding
Uitnodiging om opening tentoonstelling bij te wonen
- Kritisch Faunabeheer - afschrift reacties nav vragen die door twee V.V.D. kamerleden aan de minister waren gesteld over predatoren jacht op de Veluwe.
Deze vragen o.a. met het verzoek om te bekijken of de jacht op o.a. de havik gepend aan worden hebben in natuurbeschermingskringen veel stof en verontwaardiging doen opwasien.
- Natuurmonumenten - het mel nummer van Natuurbehoud.

Agenda

Kamp Ootmarsum

Dit kamp is voortreffelijk verlopen, al zijn er altijd wel enige kanttekeningen te plaatsen. De omgeving was prachtig, het eten goed, het weer prima en bovendien f 500,- over oftewel ongeveer f 12,50 per persoon.

Dit ontlokte de vraag of er voortaf niet goed bereken is wat de prijs per persoon zou zijn dit vanwege het feit dat er misschien mensen van de andere lichten moeten afzien vanwege de (hoge) bouwkosten, f 50,- voor de jeugd en f 60,- voor volwassenen.

Opgemerkt werd dat men beter in te kon terugkrijgen als dat men achteraf bij moet betalen. Overigens een groot deel van de som die werd overgehouden lag aan het feit dat het kamphuis goed opwer bleek, het bij de boer tegen een schappelijke prijs verkrijgbaar, geen extra (wel bekende) uitgaven voor bijvoorbeeld toegang tot een bezoekerscentrum e.d.

Zie verder eventuele voorlagen en evaluatie.

Regulieren

In samenwerking met de beheerders zijn er door de plantenwerkgroep een aantal kwadranten uitgezet die regelmatig tijdens inventarisatieoefeningen bezocht worden. Het contact met het Geldersche Landschap is prima en dat moet zo blijven. (zie elders Hak-al)

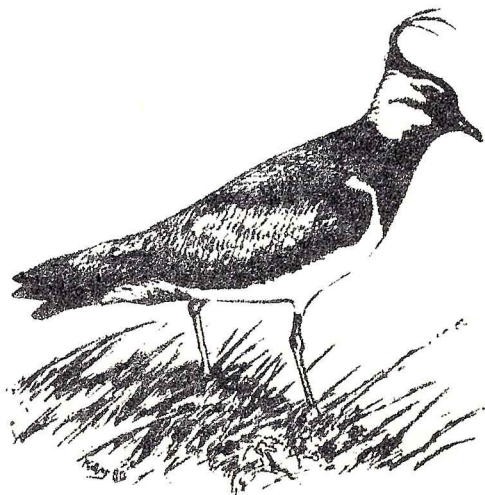
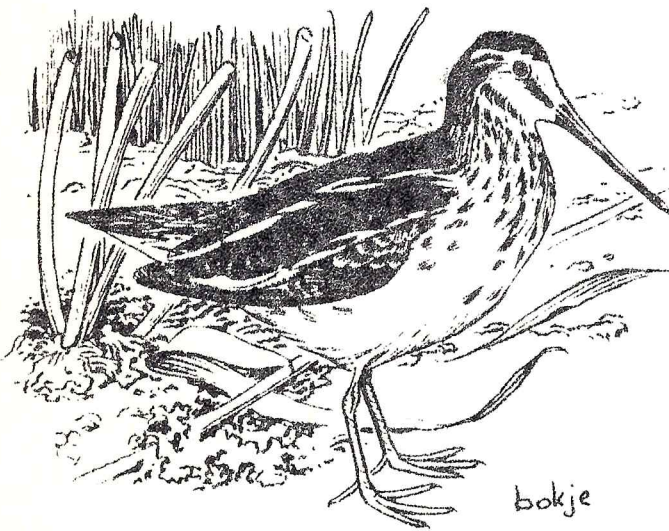
VITALITEIT BOMENBESTAND

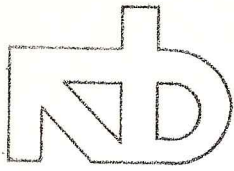
Momenteel wordt door ons een onderzoek verricht naar de conditiewaarde van het nog resterende bomenbestand, met name in de vier dreven.

Eerste verkenningen toonden aan dat de conditie van veel bomen te wensen overlaat, om niet te zeggen hard hollend achteruit gaat.

Vooruitlopend op ons nog uit te brengen definitieve rapport, kan nu reeds gesteld worden dat:

1. Alles verstikkend asfalt, vaak tot tegen de stamvoet aangevleid, de bomen het leven zuur maken.
2. Uitputting van de grond plaats vindt door telkenjare optredende strooiselroof door wegharken van het afgevallen blad van de taluds.
3. Honden ook een duit in het zakje doen. Elke hond z'n eigen boom lijkt het wel. Zwart geblakerde stamvoeten door bijtende urinezuren zijn het gevolg. Let er maar eens op.

werkgroep voor natuurbehoud en milieubeheer 'noordwest-betuwe'

BUITENGEBIED

In onze laatste vergadering kwam o.a. het plan ter tafel een oud gebruik weer nieuwe luister bij te zetten.

Leden die al langer meedraaien herinneren zich nog wel, dat een belangrijke reden tot oprichting van de Milieuwerkgroep indertijd de ontoelaatbare dingen waren, die in het buitengebied werden geconstateerd.

Gezien de vele meldingen van bodemverontreiniging, gifbelten enz. in den lande, zullen vanaf nu verkenningsstochten in ons buitengebied voor onze leden weer een meer plichtmatig karakter gaan krijgen.

Ter vereenvoudiging van onze taak zal een ieder over een aantal stafkaarten de beschikking krijgen waarop één en ander aangetekend kan worden. Ook, en vooral leden van de NVWC, die vaak in het buitengebied verkeren, kunnen ons misschien interessante informatie verschaffen.

Even een opsomming waar we allemaal op kunnen letten: vuilstortingen, lozingen van drijfmest, gier en andere verontreinigende stoffen, bespuiting tegen onze hollandse flora langs bermen en slootkanten, overbodig en op een verkeerd tijdstip maaien, grondverzet door bulldozers e.d., nieuwbouw in het buitengebied, al of niet legaal? Houtkap, maar ook aanleg van nieuwe beplantingen op plaatsen waar ze niet horen, branderijen van kabels. Genoeg om op te letten dus. En bedenk maar, beter loos alarm, dan helemaal geen alarm!

Wie er een kaartje bij wil hebben kan dit in de bus krijgen. Wel even naar ons bellen voor je adres, tel. 3386.

BROEDSEIZOEN

Nu het broedseizoen weer aanbreekt en rust voor het welslagen van veel broedsels voorwaarde is, werd er door ons bij de rondvraag in de R.O.-vergadering op gewezen, dat een verdere toename te verwachten is van recreanten in het veld en uiterwaarden.

Het in acht nemen van de regels is dan wel van belang. Luidruchtigheid, met auto's het veld door crossen, loslopende honden e.d. zijn dan vaak nare bijverschijnselen. De politievertegenwoordiger zei dat men hierop steeds attent probeert te zijn. Reeds werd verbaliserend opgetreden.

(op eigen initiatief) wordt getracht in augustus een kamp te organiseren, vorig jaar is dit ook gelukt met als resultaat een prettig verlopen kamp te Groesbeek.

Rondvraag

Na enige discussie over allerlei minder fraaie dingen die in het buitengebied geschieden werd gevraagd om eens een keer samen rond de tafel te gaan zitten met de milieugroep, dit zal dan na de zomervakantie moeten plaatsvinden.

Sluiting.

Bosuil

In een van onze uilenkasten werd in het vroege voorjaar een legsel van 4 eieren aangetroffen alsmede elders in het gebied eenzelfde legsel.

Tot onze grote teleurstelling kwam er in ieder nest slechts een ei uit, de jonge bosuilen werden 18 april j.l. geringd. Ook kon er een adult (volwassen) exx. gevangen en van een ring voorzien worden.

In mei werden we weer opgeschrikt. Wm. Saits vond een dode, geringde, bosuil in de omgeving van de kast dat later het volwassen exx. betrof dat nog geen maand eerder geringd was. Vrijwel dezelfde dag werd er in het Bosdoeveld een jong exx. dat "gevonden" was en door Arie te ruggebracht naar de vliegplaats in de hoop dat de oude ers zich weer over het jong zouden ontfemen, om het leven gebracht door raaiachtigen. (overigens een niet geringd jong)

Onmiddels bereiken ons ook berichten dat een ander bosuilenpaar beroofd werd door een kwaadaardig persoon van twee van de vier geproduceerde eieren.

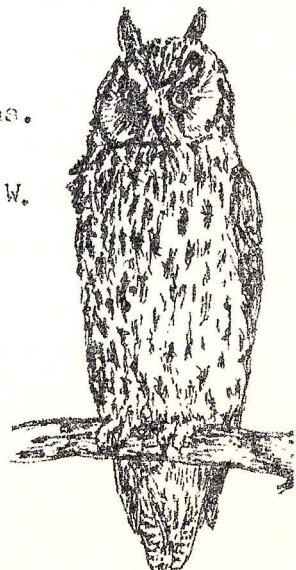
Een zaak die momenteel wordt uitgezocht.

Al het al een triest verloop wat ons betreft met de ons bekende bosuilenlegfels wij hopen dat 1982 een beter jaar wordt.

Betreffende de Lorenvalk hopen wij U binnenkort verslag te doen.

Met dank aan Dick Jonkers voor het ringen en doorgeven van gegevens.

Harry v.d. W.

Ingekomen stukken

- Verslag van Theo de Jong van maar liefst 18 pag. over de paddentrek aan de Kleine Buitenvorm in 1980.
- Verslag Gelderse Milieufederatie 1980
- Maandblad van de Stichting Natuur en Milieu
- Blad van Greenpeace (nr. 2 1981)
- Verslag gemeente Culemborg betreffende voorzieningen kind en jongeren
- Brief Staatsbosbeheer t.a.z. van knotsubsidie 1980-1981. Ontvangen werd een bedrag van f 335,-. Twee bomen werden afgekeurd. Prettige mededeling, de subsidiebijdrage van f 4,- per boom is verhoogd naar f 5,-.
- Uitnodiging voor de Paardenmarkt zaterdag 20 juni a.s. te Beusichem. Gezien de beperkte voorbereidingsmogelijkheden zullen we slechts met wat voorlichtingsmateriaal en verkoopmateriaal naar Beusichem afreizen. Han Jansen en Jan Rietvink coördineren het een en ander.

1) Statuten

De statuten zijn goedgekeurd en ondertekend in aanwezigheid van de notaris, deponering bij de Kamer van Koophandel en inschrijving in het verenigingsregister heeft inmiddels ook plaatsgehad. Kort geleden heeft U allen de statuten, in een mooi jasje gestoken door Breun Jansen, thuis ontvangen.

2) Avondvierdaagse

Met 22 leden, junioren en senioren, was de N.V.W.C. goed vertegenwoordigd bij de Culemborgse Avondvierdaagse. Iedereen kreeg zijn herinnering en ook de N.V.W.C. kreeg een groepsherinnering, dat er nog vele mogen volgen.

3) Het Nonnetje

Herhaaldelijk werd geconstateerd dat het clubhuis na gebruik niet werd achtergelaten zoals het behoort. De volgende duidelijke afspraak is dat diegenen die in het Nonnetje vertoeft en in bezit van een toegangssleutel verantwoordelijk is voor het netjes en afgesloten achterlaten van de ruimte. Eventueel niet nakomen van deze afspraak kan inleveren van de sleutel tot gevolg hebben.

Voor de zomervakantie zal er indien genoeg kopij aanwezig is nog een Hak-al verschijnen, het excursieprogramma loopt tot in juli door. Door jeugdleden

Zoals afgesproken bestond deze uit vier personen. Twee ouderen en twee jongeren.

De leiding verliep erg ontspannen en dus goed.

Rondvraag

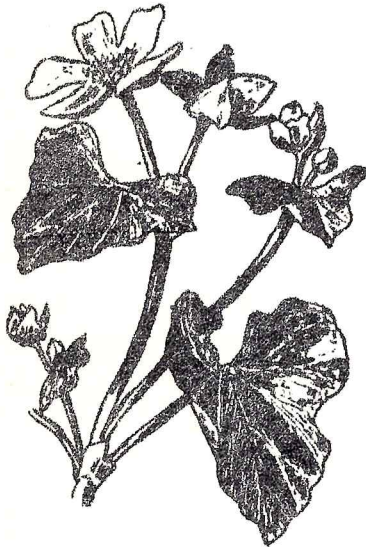
Eén van de gehuurde fietsen stond op een avond op slot.

Dit mag niet omdat deze voor algemeen gebruik zijn.

Er waren twee douches aanwezig. Men moet zo kort mogelijk douchen omdat er anders een file ontstaat.

Ik wil iedereen bedanken voor dit goeie kamp.

Niet alleen de deelnemers maar ook de mensen die niet meegingen maar toch meegeholpen hebben aan de voorbereiding.

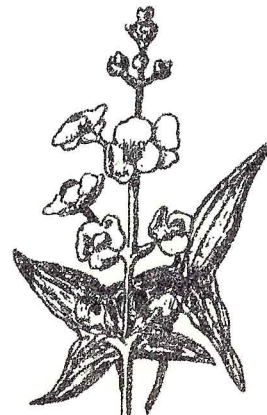

dotterbloem

Nico

lamsoor

pijkruid

Corvee

De corveegroepen waren goed verdeeld. (Geen hele families in één groep). De avond voordat een groep corvee heeft moet deze groep even bij elkaar komen om alvast afspraken te maken.

Mensen die geen corvee hebben mogen uiteraard wel meehelpen maar zij mogen niet regelend optreden.

Excursies

De verdeling van de groepen had beter kunnen zijn. Nu was een excursie groep soms te groot.

Jandirk stelde voor om halve dagen met de fiets op excursie te gaan. Andere mensen waren het hiermee niet eens.

Soms moest er erg ver gewandeld worden om een leuk gebied te bezoeken.

Er waren 13 fietsen aanwezig. Dit was wel weinig maar fietsen huren is niet goedkoop.

Soms waren de wandelexcursies te vermoeiend. Daarom wilden sommigen wel eens een middag thuisblijven. Dit is echter tegen onze kampregels en men moet er dan ook rekening mee houden dat dit niet zal gebeuren. (Laat naar bed gaan is ook vermoeiend!)

De avond

Het was leuker geweest als één avond verzorgd werd door een presentatie van iemand uit de streek.

Er gingen veel mensen 's avonds weg. Dit was niet leuk voor de mensen die achter bleven.

De nacht

De laatste avond was het na 12 uur nog te lawaaiig.

Op de slaapzaal was het nooit om 11 uur stil. Wanneer iemand hierover ging klagen werd hij uitgescholden.

WBO

Joep heeft in zijn vinger gezegd. Toen bleek dat er zelfs geen pleister in het kamp aanwezig was.

Er zal een grote en een kleine WBO kist worden aangeschaft.

Tevens moet bekend zijn wie WBO-er is.

De voorbereiding

Leo van der Kooy heeft de boerderij uitgezocht en is hem daarna gaan bekijken samen met Gerard van Zuilon. Toch waren er enkele punten die niet duidelijk zijn overgekomen. Zo was bijv. niet bekend dat er geen goeie kookspullen aanwezig waren.

Daarom zal tijdens een bezoek aan een kampboerderij op speciale punten gelet moeten worden die goed aan de kampleiding worden doorgegeven.

Niet iedereen is uitgenodigd voor de vergadering die een maand voor het kamp werd gehouden. Dit kwam door een misverstand, maar zal niet meer voor mogen komen. (Voor Susanne was dit al de ~~der~~ de keer)

Enkele mensen kregen het inlichtingenformulier te laat. Bij opgave dient daarom ook het adres vermeld te worden.

Deze keer was er geen maximum aan het aantal gesteld. Daardoor gaven veel mensen zich op het laatste moment pas op. Omdat dit erg lastig is zal er de volgende keer naast een begindatum ook een einddatum voor de inschrijving moeten zijn.

In het inlichtingenformulier had ook moeten staan dat een paspoort meegenomen moest worden omdat we tegen de grens aan zaten.

De accommodatie

Zoals al gezegd zal van te voren toch nog meer over de accommodatie bekend moeten zijn.

Enkele opvallende punten voor de accommodatie voor dit kamp waren:
Veel vliegen, lawaai en stank

Op het voetbalterrein werd gekampeerd

De keukeninventarisatie was niet compleet

Het was erg donker achter in de slaapruijnte

Je stootte ontzettend veel je kop tegen allerlei obstakels

Het eten

Het eten was zeer goed en ook de hoeveelheden klopten precies.

Enkele mensen hadden graag iets meer vlees gehad. (Er is nu één keer vlees gegeten)

Het was erg plezierig dat zoveel mensen het koken op zich namen.

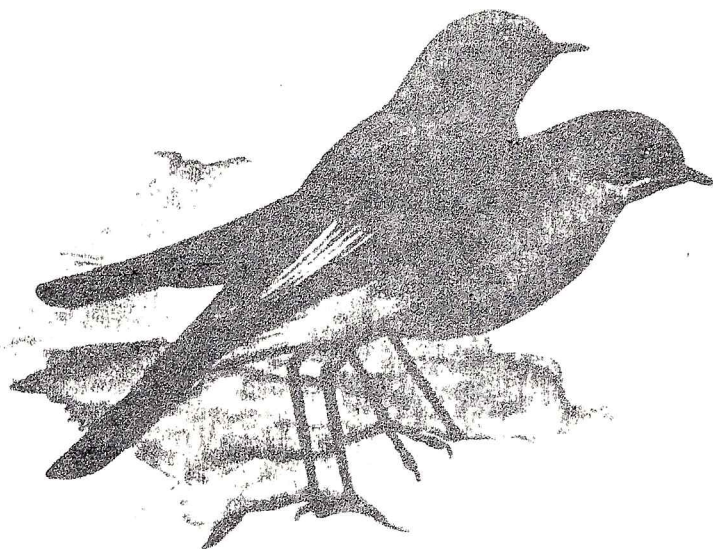
Hierdoor kwam al het werk niet op één persoon neer.

Buizerd	Zw. Specht	Kleine karekiet
Wespendief	Grote bonte specht	Bosrietzanger
Sperwer	Wielewaal	Rietzanger
Havik	Goudhaantje	Zwartkop
Zw. Wouw	Vuurgoudhaantje	Grasmus
Torenvalk	Boomklever	Braamsluiper
Boomvalk	Boomkruiper	Fitis/tjiftjaf
Scholekster	Zwarte mees	Fluiter
Wulp	Staartmees	Spotvogel
Bosuil	Zw. roodstaart	Tuinfluiter
Koekoek	Gekraagde roodstaart	Gele kwikstaart
Grauwe Vliegenvanger	Kneu	Groenling
Bonte Vliegenvanger	Vink	Geelgors
Goudvink	Putter	

Planten selectie:

Aangezien de volledige plantenlijst nog in de maak is en de uiterste inleverdatum nog maar zeer kort duurt, komt deze wel in de volgende Hak-Al.

Henkjan, Berry, Kars

Zwarte roodstaart

Phoenicurus ochruros

~~Verslag~~

KAMP OOTMARSUM

Dit wordt geen lang verslag.

We zullen er geen politiek in stoppen. We zullen er ook niet teveel grappen in stoppen. Dit betekent dat dus minstens de helft van het kamp afvalt.

Wat overblijft is echter meer dan genoeg, want we zagen bijzonder veel vogels en planten. Het was een zeer geintrigeerd, geirriteerd, geirrigiseerd en geregeerd kamp (dit is gedichteerd). Sommigen hebben erg veel geleerd en Joep heeft zich nogal bezeerd. Het eten is inmiddels al gedeeltelijk verteerd; omdat de kampleiding teveel is geëerd, worden zij namens alle deelnemers nogmaals gefeliciteerd en alle dode vliegen gecondoleerd. Dit stuk is niet op taalfouten gecontroleerd, dus zijn we bij voorbaat gerehabiliteerd.

Henkjan had al een echte baard (we hebben hem inmiddels afgescheerd). Berry, die het allemaal teveel werd is hem gepeerd; Kars heeft het inmiddels ook al 6 x geprobeerd, waarvoor hij zich nogal geneerd.

Naar het kamp teruggekeerd: Alles liep gesmeerd, met name de excursies waren erg goed georganiseerd. Elke dag ging één groep met de fiets op dagexcursie, naar het kanaal Nordhorn-Almelo voor de plantjes, of naar de Bergvennen voor de vogeltjes (deze waren vrij gesloten).

De wandelexcursies bleven noodzakelijkerwijs meer in de buurt van het kamphuis, maar ook daar was meer dan genoeg te beleven.

Om maar wat te noemen, Het Springendal, een mooi beekdal met zevenster, zwarte specht en erg veel libellen. De Paardenslenke met stootvogels, stekelbrem en mooie vlindertjes en allerlei heggen en bossen.

Als je de lijst doorleest, blijkt daar wel uit dat het wat dat aangaat een uitstekend kamp is geweest en laten wij je dan zeggen dat ook de sfeer in de groep uitstekend was en dan weet je genoeg.

Het was zo'n goed kamp dat zelfs enige natuurvrienden uit Zuid-Frankrijk het mee wilden maken en enige dagen overkwamen.

Wij verwelkomden hen hartelijk en gaven natuurlijke verklaringen in het frans, deens en argentijns (ook uit die landen kwamen geïnteresseerden).

Verslag

Excursie Wormer- en Jisperveld op 9 mei 1981

Donderslagen, regen en humeurige vogelaars.

Dat scheen deze excursie te worden. Toch maar een kaartje Wormerveer gekocht.

Na in de "Comfortabele" Inter-city-trein de krant uitgeplozen te hebben, moesten we in de stromende regen op de bus wachten, die dan ook lang op zich liet wachten.

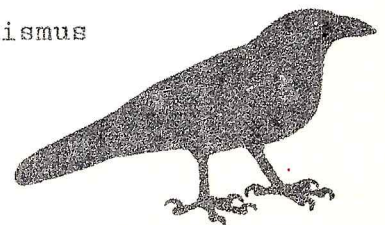
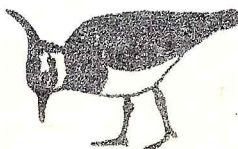
Na eerst een supermarkt geplunderd te hebben, werd het mooi weer en gingen we naar de roeibotenverhuur. Na geruime tijd geroeid te hebben, loofde een zekere "Kafé Vogelaar" een portie patat mét uit, voor degene die het eerste een kemphaan zag. Bij het eten namen we nog een stelletje kluten en zagen ook nog bergeenden.

Terug bij de roeibotenverhuur rolde de veldgids van K.V. in het water, maar deze bleef drijven.

Toen gingen we naar het geliefde oord na een excursie: het Café, waar o.a. onderstaande soortenlijst werd opgemaakt.

Peter Berkien

Fuut	Wulp	Gele kwikstaart
Blauwe reiger	Regenwulp	Spreeuw
Wilde eend	Grutto	Ekster
Slobeend	Oeverloper	Kauw
Bergeend	Tureluur	Zwarte kraai
Kuifeend	Kemphaan	Winterkoning
Tafeleend	Kluut 2x	Rietzanger
Bruine Kiekendief	Zilvermeeuw	Kl.karekiet
Buizerd	Kokmeeuw	Tuinfluit
Boomvalk	Zwarte stern	Zwartkop
Torenvalk	Visdief	Fitis
Fazant	Houtduif	Tjiftjaf
Waterhoen	Koekoek	Paapje
Meerkoet	Gierzwaluw	Rietgans
Scholekster	Veldleeuwerik	Huismus
Kievit	Boerenzwaluw	

zwarte kraai

	15/4	16/4	17/4	18/4
Heggemus	x	x		
Rietgors	x	x		x
Geelgors	x	x	x	
Koekoek				1 gehoord
Braamsluiper				1 gehoord
Ooievaar				1
Zwarte specht		1	1	

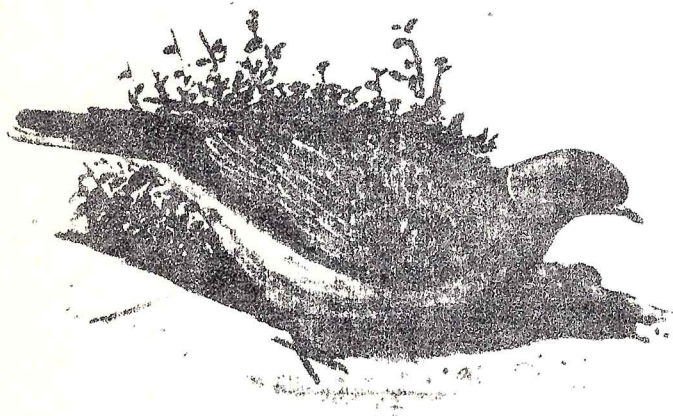
15/4 : tocht Culemborg - Groesbeek + omgeving Groesbeek

16/4 : Ooypolder + omgeving Groesbeek

17/4 : Reichswald, Bruuk + omgeving Groesbeek

18/4 : Omgeving Groesbeek + tocht Groesbeek - Culemborg

Kars Veling

Turkse tortel
Streptopelia decaocto

Houtduif
Columba palumbus

	15/4	16/4	17/4	18/4
Boomklever			1	1
Boomkruiper	x	x	x	x
(Taiga boomkruiper)			(1)	
Koolmees	x	x	x	x
Pimpelmees	x	x	x	x
Zwarte mees	x	x	x	x
Kuifmees		x	x	
Matkop	x	x	x	x
Glanskop			1	1
Staartmees			2	
Merel	x	x	x	x
Kramsvogel	1			
Zanglijster	x	x	x	x
Grote lijster	2	1	(1)	
Zwarte roodstaart	1	1		
Gekraagde roodstaart			2	
Roodborst	x	x	x	x
Zwartkop	x	x	x	x
Grasmus		1		
Tuinfluiter			2 gehoord	
Fitis	x	x	x	x
Tjiftjaf	x	x	x	x
Graspieper	x	x	x	x
Gele kwikstaart		4		
Witte kwik	x	x	x	x
Boompieper	x	x	x	x
Bonte Vliegenvanger		2		2
Kneu	x	x	x	x
Vink	x	x	x	x
Sijs			8	
Groenling	1	1		
Goudvink			2 gehoord	
Keep			3	
Zwarte Kraai	x	x	x	x
Roek		x		
Kauw	x	x	x	x
Huisemus	x	x	x	x
Ringmus	x	x	x	x

	15/4	16/4	17/4	18/4
Torenvalk	x	x	x	x
Buizerd		1	6 - 8	
Sperwer			2	
Havik			1	
Rode Wouw			1	
(Boomvalk)	(1)			
Houtduif	x	x	x	x
Holenduif	x	x	x	x
Turkse Tortel	x	x	x	x
Grutto	x	x		x
Kievit	x	x	x	x
Kl. plevier	1			
Scholekster	x	x		x
Oeverloper	1			1
Witgatje				1
Groenpootruiter	5	10		6
Zwarte ruiter	3	2		3
Tureluur	6	x		5
Kemphaan	± 40	8		10
Watersnip				2
Kokmeeuw	x	x	x	x
Zilvermeeuw	x	x		x
Stormmeeuw	x	x		x
Visdief		2		
Zwarte stern		2		
Fazant	x	x	x	x
Grote bonte specht	x	x	x	x
(Kleine bonte specht)		(1)		
Veldleeuwerik	x	x	x	x
Boerenzwaluw	x	x	x	x
Huiszwaluw	1		1	3
Oeverzwaluw		4		
Ekster	x	x	x	x
Vlaamse gaai	x	x	x	x
Spreeuw	x	x	x	x
Goudhaantje	x	x	x	x
Winterkoning	x	x	x	x

Deze nacht was iedereen wat beter voorbereid, zodat we nu om 4.00 uur pas wakker werden. Dat kwam goed uit, want om 5.00 uur zouden we naar het Reichswald (wee in Duitsland) om de vroege vogels te beluisteren. Keepen, Sijzen, Sperwers, Gekraagde roodstaart, Zwarte specht, Goudvink en voor enkele mazzelaars (of er zijn ook wel andere benaderingen) nog een Havik.

Aansluitend gingen we heerlijk koffie met appelvlaai drinken c.q. eten en even een potje biljarten.

Nu werden we weer warm en wel warm genoeg om naar de Bruuk te gaan. Wat hier het meeste opviel waren de prachtige velden vol bosanemoon. Ook zagen we wat Ruizerden, grootbloemmuur en dotterbloemen.

De bonte avond begon met een evaluatie op het veldje waar bovengenoemde fantaasten, oh nee, mazzelaars + Dik 's-middags een mooie rooie Wouw zagen. Toen de fles leeg was gingen we maar weer slapen, want de volgende dag moesten we weer ver fietsen.

We deden dat onder het zien van Ruiters, een Ooievaar, Witgatjes en het horen van (de eerste) koekoek..

Er was gesplitst in een fietsgroep die ook wel vogelde en een vogelgroep die ook wel fietste. Opvallend genoeg was de fietsgroep eerder thuis dan de vogelgroep.

<u>Waargenomen:</u>	<u>15/4</u>	<u>16/4</u>	<u>17/4</u>	<u>18/4</u>
Puut	x	x		x
Dodaars	7	2		
Blauwe reiger	x	x	x	x
Roerdomp	1 gehoord	1 idem		
Knobbelzwaan	x	x		60
Wilde eend	x	x	x	x
Smient		100		
Slobeend	x	x		± 10
Wintertaling	2	4		
Zomertaling	20	8 - 10		
Bergeend	x	x		x
Pijlstaart		10		
Kuifeend	x	x		x
Tafeleend		6		
Waterral		1 gehoord		
Waterhoen	x	x	x	x
Meerkoet	x	x		

~~Verslag~~

KAMP GROESBEEK - 15 t/m 18 april 1981

O ja, het was geen kamp, of toch wel?

Nou ja, in ieder geval gingen we met 9 NVWC-ers enkele dagen kamperen in de prachtige bossen bij Groesbeek.

Op woensdag 15 april vertrokken we per fiets over de mooie Waaldijken richting Nijmegen.

In de plassen die nog steeds vrij veel in de uiterwaarden aanwezig waren, zaten nogal wat steltlopers, o.a. Zwarte- en Groenpootruiters en erg veel Kemphanen.

Verder was opvallend dat er erg veel Zomertalingen zaten en één (voor mij de eerste) huiszwaluw.

Op de camping aangekomen, dezelfde van vorig jaar zomerkamp, verdeelden we taken en om 7 uur aten we - gezellig op boomstammen gezeten - heerlijke zilvervliesrijst met pinda-soep.

's-Avonds maakten we nog een kleine wandeling in de omgeving van de camping, waarbij we wat vogeltjes hoorden (met name veel mezen en vinken).

Om een uur of elf sliepen we allen voldaan en tevreden in en ieder droomde over bergen. Om een uur of drie was iedereen al ergens boven de boomgrens, d.w.z. beneden de 0° celsius. Vooral degenen die een niet al te dure (of zeer goedkope) slaapzak hadden bevroren langzamerhand.

's-Morgens na afschuwelijke koffie ontdooiden we langzamerhand en vertrokken snel naar Nijmegen, waar we Berbera, Heleen en Joost oppikten.

Gezamenlijk gingen we de Ooypolder in, waar we al snel verrast werden door een roepende roerdomp en een krassende grasmus, om maar te zwijgen van de vliegende visdief en de zwevende zwarte stern.

Nu ik toch bezig ben met opsommen, wat dacht je van 10 smienten, 10 pijlstaarten, 10 groenpootruiters, 2 zwarte ruiters, oeverzwaluwen, zwarte roodstaart en 4 gele kwikken.

Illegaal staken we de grens over en legaal nog een maal. Alleen Berry die een volkswagenbus omver reed moest zijn pas laten zien.

We bakten pannekoeken, die later op de avond in de snaakbar aangevuld werden met patat, pindasaus en bounties.

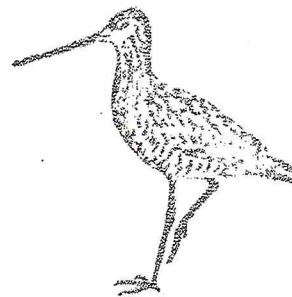
De plek waar de laatste 10 jaar een nachtzwaluw broedde was wat dat aangaat nog leeg, dat wel begrijpelijk, maar toch jammer was.

De balts van de Watersnip en die van de Houtduif en Veldleeuwerik deden velen terugdenken aan de warme voorjaarsdag 4 jaar geleden, toen we ..... Op de terugweg naar het Nonnetje om koffie te drinken, riepen we nog luid ooooooch voor een mooie blauwe reiger en verloren we Netty. In het Nonnetje evalueerden we de excursie en maakten de waarnemingslijst. Het was een zinvol begin geweest van het weekend.

Waarnemingslijst:

Blauwe reiger	Grutto	Tjiftjaf
Knobbelzwaan	Holenduif	Ekster
Wilde eend	Houtduif	Kauw
Bulzerd	Turkse Tortel	Zwarte kraai
Sperwer 2(3)	Zilvermeeuw	Morrel
Toranvalk 6	Stormmeeuw	Zanglijster
Fazant	Bosuil	Koolmees
Meerkoet	Veldleeuwerik	Pimpelmees
Waterhoen	Witte kwikstaart	Matkop
Scholekster	Heggenus	Geelgors 2
Kievit	Roodborst	Rietgors 2
Watersnip 4(baltsend!)	Goudhaantje	Sijs ± 40 ex.
Kokmeeuw	Winterkoning	Huismus
		Spreeuw
		Haas 10
		Ree 1 vrouw.

K.V. (Kars Veling)

grutto

Diaavond en excursie Regulieren

Op vrijdagavond 13 maart werd in het Nonnetje een avond gehouden met dia's en informatie over de Regulieren.

Na een kort inleidend praatje en wat landschaps-overzichten kwamen met name planten en paddestoelen door het jaar heen aan bod, waarbij ook enigszins werd ingegaan op hun standplaats (na vragen uit de zaal).

Bisna kregen we leuke vogelplaatjes te zien, voorzien van vernakelijk en toch leerzaam materiaal (weten jullie waaraan je een jonge boeren-zwaluw kunt herkennen? Henkjan wel bijna).

Na een pauze waarin koffie werd gedronken en de 30 à 40 bezoekers gezellig converseerden, kregen we enige dia's te zien van het onvolprezen jeugdkamp Hurwenen (zie elders in deze Hak-Al). Nadat iedereen op het hart gedrukt was om de volgende dag mee te gaan op excursie naar het gebied, ging iedereen vrijwel direct naar bed om goed uitgerust de volgende ochtend te verschijnen.

Let nu op: De excursieleider was als eerste (je leest het goed), ja als eerste op het Jach aanwezig.

Om 08.00 uur vertrokken we met 13 man (vrouwen en kinderen ook meege-rekend) via Prijssestraat, Triosingel (bellen) en de Parallelweg naar de Regulieren.

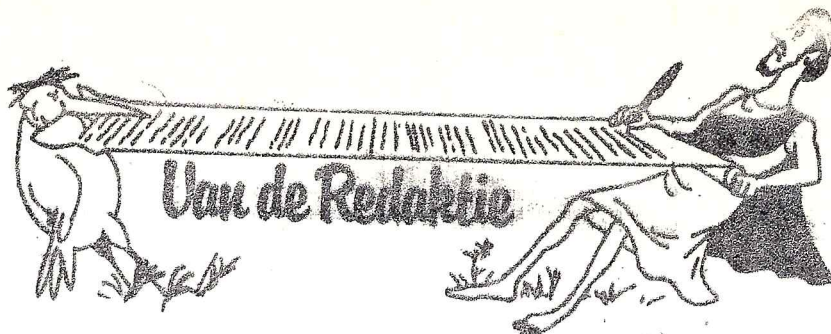
Nog in de stad louterden we al even naar zang van Winterkoning en Zanglijster, terwijl aan het eind van de Parallelweg 2 goudhaantjes werden gezien.

Aan het begin zetten we onze fietsen tegen enkele populieren en vol goede moed startten we een wandeling.

Na een week regen was het die ochtend droog en we namen zelfs enige malen de zon waar. Ook de Tjiftjaf, Holenduiven en een ree ontsnapten niet aan ons feilloos gehoor c.q. gezicht. Henkjan vulde onderweg maar een strippenkaart in voor zijn inventarisatie.

Het was een erg goede groep, want er werd - behalve op het eind - niet geklooid, maar rustig gevogeld. Mede hierdoor is de opsomming vogels die je hieronder vindt ook vrij uitgebreid.

Nadat we nog een Bosuit, sijzen en sperwers hadden opgejaagd, liepen we via Hennisdijk en Zeedijk maar weer richting fiets.

Voor u ligt al weer nummer 6/7 (wederom een gekombineerd nummer) omdat voor het mei-nummer onvoldoende kopy was ontvangen).

De redaktie verzoekt een ieder om de kopy op tijd in te leveren, zodat de Hak-al regelmatig kan verschijnen. Inmiddels zijn er al weer een aantal activiteiten achter de rug, te weten: 22 deelnemers hebben succesvol de avondvierdaagse afgesloten.

Voor de Paardenmarkt te Beusichem, waar we toch nog voor f 288,50 aan artikelen van de Vogelbescherming verkocht hebben, was dit jaar aanzienlijk minder belangstelling dan in voorgaande jaren.

Verder wijzen wij u op de oproep op pag. 23 voor de braderie te Oulemborg op zaterdag 29 augustus.

Zij die hun geldelijke verplichting jegens de N.V.W.C. voor 1981 nog niet hebben voldaan, vinden ingesloten een herinnering hieraan. De penningmeester ziet uw betaling gaarne vóór 31 juli a.s. tegemoet.

Voor diegenen die nog geen vakantie afgesproken hebben is wellicht het zomerkamp een uitkomst (zie pag. 25).

De volgende Hak-al zal in september verschijnen. Kopy inleveren uiterlijk zondag 23 augustus alleen bij Jan Rietvink, Ereprijs 39.

In de maanden juli en augustus zal er geen maandelijkse vergadering zijn. Bij bijzonderheden kan kontakt worden opgenomen met Jan Rietvink of Harry v.d. Warenburg.

De redaktie wenst iedereen een zonnige en goede vakantie toe.

Wegens ruimte gebrek moeten wij helaas ditmaal de inhoudsopgave van dit nummer achterwege laten. Maar misschien geeft dit u een stimulans om dit nummer eens extra aandachtig te lezen.

Kontaktadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg
Postbus 381, 4100 AJ Culemborg

Begeleiding Jeugdgroep:

Leo van der Kooij - Vliegerweg 3 te
Culemborg - tel. 03450 - 5450.

Coördinatie Inventarisaties:

Leo van der Kooij

Bibliotheek:

Boeken en verslagen in 't Nonnetje
geopend: dinsdag van 19.00 tot 20.00 uur

"Het Vogeljaar":

Jaarabonnement 1981 door overschrijving
van f 14,50 op de girorekening van de
N.V.W.C. met vermelding van "Vogeljaar".

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penning-
meester, evenals adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux - Moerbeiboom 45 te
Culemborg - tel. 03450 - 5393
Gironummer 3433351 t.n.v. F. Waroux -
rek. Natuur- en Vogelwacht - Culemborg.

Kontributie:

Jeugdlidmaatschap	f 5,-- per jaar
Volwassene	f 10,-- per jaar
Gezinslidmaatschap	f 15,-- per jaar
Buiten Culemborg	f 15,-- per jaar

Klubhuis:

't Nonnetje. Voormalig zusterhuis naast
Sociale Academie, einde Ridderstraat.
Buitentrapje opgang in, tweede deur rechts.

Vogelwerkgroep kontaktadres:

Marcel v.d. Tol, Lindeboom 21 te Culemborg
tel. 03450 - 6102

Secr. Milieuwerkgroep
Noordwest - Betuwe:

postbus 288, 4100 AG Culemborg
tel.: 03450 - 3386 ; 03436 - 1687

Redaktieteam en -adres:

Broun Jansen, Eikeboom 31 te Culemborg
tel. 03450 - 4885
Harry Noordhuis, Zwanebloem 16 te Culemborg
tel. 03450 - 5912
Harry v.d. Warenburg, Triosingel 27 te
Culemborg - tel. 03450 - 5095
Jan Rietvink, Ereprijs 39 te Culemborg
tel. 03450 - 6407

